

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Maria Tyszel (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa D. O.

przeciwko D. S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 marca 2005 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w G.

z dnia 20 października 2004 r., sygn. akt III APa .../04,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. postanowieniem z dnia 20 października 2004 r., III APa .../04, odrzucił kasację powódki D. O. od wyroku Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 15 czerwca 2004 r., III APa .../04, którym oddalono jej apelację w sprawie przeciwko D. S.A. w W. o zapłatę. Sąd Apelacyjny wskazał w uzasadnieniu postanowienia, że okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji nie zostały w niej przedstawione w postaci odrębnego wyводу prawnego i w istocie stanowią powtórzenie uzasadnienia podstaw kasacji w skróconej formie. Sąd Apelacyjny powołał się, przy tym, na stanowisko utrwalone w tym względzie w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W zażaleniu na to postanowienie Sądu Apelacyjnego, powódka, będąca radcą prawnym, wniosła o jego uchylenie, stwierdziwszy, że nie tylko przytoczyła podstawy kasacji i ich uzasadnienie, ale wskazała, na czym polegało naruszenie prawa materialnego i pogwałcenie istotnych przepisów postępowania. Zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu błędne ustalenie, że nie przedstawiła okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji. W jej ocenie, okoliczności te zostały przedstawione na piątej stronie kasacji w punkcie Pkt II B, w którym powódka napisała, że: „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo. Za oczywiste naruszenie prawa należy uznać zaprzeczenie istnienia normy prawnej faktycznie istniejącej w art. 244 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, a także naruszenie prawa procesowego, przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego mającą wpływ na wynik sprawy.” Zdaniem skarżącej, w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa, co wypełnia dyspozycję art. 393 § 2 k.p.c.

Rozpoznając zażalenie, Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne a zaskarżone postanowienie prawidłowe ponieważ sporządzona w sprawie kasacja nie odpowiada wymaganiu z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. Wprawdzie znajduje się w niej akapit określony jako „przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji”, jednakże ani w jego treści ani też w treści kasacji okoliczności tej autorka nie przedstawiła powołując jedynie, że „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo w sposób wyżej przytoczony”.

Od wejścia w życie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego... (Dz.U. Nr 48, poz.554) Sąd Najwyższy konsekwentnie wyjaśnia, że wprowadzone tą ustawą wymaganie przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji jest wymaganiem odrębnym, nie może być utożsamiane z przytoczeniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniem, ponieważ o nich stanowi art. 393³ § 1 pkt 2 k.p.c. Szczegółowe wywody prawne, omawiające istotę zmiany treści art. 393³ k.p.c. wynikającą z tej ustawy, Sąd Najwyższy przedstawił w swych licznych postanowieniach m.in. z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00 - OSNC 2001, z. 3, poz. 51). Wobec jego opublikowania przed sporządzeniem kasacji, nie ma potrzeby powtarzania tego stanowiska. Sąd Najwyższy jednakże przypomina, że wymagania z art. 393³ §1 pkt 3 k.p.c. nie

spełnia powołanie się w kasacji na to, że „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo”. W uzasadnieniu uchwały Połączonych Izb Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izby Cywilnej z dnia 17 grudnia 2002 r., II CZP 72/02 (OSNAPiUS, 2003 r. nr 15, poz.346), Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, iż powołanie się na oczywiste naruszenie prawa, może być okolicznością uzasadniającą rozpoznanie kasacji w rozumieniu art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., lecz jest skuteczną przesłanką przyjęcia kasacji do rozpoznania tylko wówczas, gdy zostanie w kasacji uzasadnione, czyli poparte stosownym wywodem prawnym. Brak takiego wyводу powoduje, że kasacja jako nie zawierająca wszystkich elementów konstrukcyjnych dla niej przypisanych jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Przekonanie strony względnie jej pełnomocnika, że zaskarżony wyrok „oczywiście narusza prawo” nie zwalnia z obowiązku sporządzenia kasacji w sposób wskazany w art. 393³ k.p.c. Całkowicie chybionym jest powołanie się w kasacji na art. 393 § 1 i 2 k.p.c., ponieważ adresatem tego przepisu nie jest pełnomocnik sporządzający kasację lecz Sąd Najwyższy. Ocena, czy w sprawie zachodzą przesłanki z tego przepisu nie należy do strony lub jej pełnomocnika lecz wyłącznie do Sądu Najwyższego, który jej dokonuje dopiero po stwierdzeniu, że wniesiona w sprawie kasacja jest dopuszczalna i spełnia wszystkie wymagania przewidziane w art. 393³ § 1 i 2 k.p.c. Po raz kolejny też Sąd Najwyższy przypomina, że kasacja jest środkiem kontroli prawidłowości stosowania prawa przez sądy a poszukiwanie prawnych argumentów zarówno usprawiedliwiających kasację, jak i wykazanie potrzeby jej rozpoznania nie jest rolą Sądu Najwyższego. To wnoszący ten ściśle prawny środek zaskarżenia ma nie tylko przytoczeniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniem wykazać ich zasadność lecz także - z uwagi na element interesu publicznego i publicznoprawne funkcje kasacji przeważający w tym szczególnym, ściśle prawnym środku zaskarżenia, służącego kontroli wykonywania prawa i zmierzającego do ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych, ma - stosownie do art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. - wykazać znaczenie, jakie dla realizacji tych funkcji, może mieć rozpoznanie wniesionej kasacji. Skarżąca, w sposób sprzeczny z istotą postępowania kasacyjnego, zamiast wypełnienia wymagań, jakie ustawodawca

nałożył w art. 393³ k.p.c. na osoby uprawnione do wniesienia kasacji, poprzestała na arbitralnej ocenie naruszeń prawa zarzucanych Sądowi drugiej instancji natomiast przedstawienie prawnej argumentacji uzasadniającej tę ocenę - pozostawiła Sądowi Najwyższemu. W postanowieniu z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02 Sądu Najwyższy, nawiązując do powołanej wyżej uchwały, podkreślił, że „przedstawiając jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie kasacji oczywiste naruszenie prawa, skarżący powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia” oraz „o ile dla uwzględnienia kasacji wystarczy wykazanie usprawiedliwionej podstawy, np. przez wykazanie, że zaskarżone orzeczenie narusza prawo materialne w sposób określony w art.393 1 pkt 1 k.p.c., o tyle dla przyjęcia jej do rozpoznania, istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci tego naruszenia...” (OSNC 2004, z. 3, poz. 49). Skład orzekający w pełni podziela ten pogląd.

Skoro zatem w kasacji brak było wykazania oczywistości naruszenia prawa zaskarżonym wyrokiem, to Sąd Apelacyjny w ramach wstępnej oceny dopuszczalności kasacji prawidłowo ocenił jej wadliwość a Sąd Najwyższy, uznając zażalenie za bezzasadne, zgodnie z powołanymi przepisami oraz art.393¹⁹ w związku z art.397 i 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.